

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№

гр. София, 29.03.2021 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12
състав, в закрито заседание на 29.03.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наталия Ангелова

като разгледа дело номер **13162** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Доколкото основанията на иска касаят наличието или не на законови основания за отмяна на прието от К. за изпълнение нареждане на ищцата за транзакция на суми от банковата ѝ сметка в същата банка, като се претендира по същество, че не е било налице основание за канцелиране на платежната операция, което се оспорва от ответника, то съдът следва да се прецени дали е налице превод с окончателност на сетълмента по смисъла на чл.3 от Директива 98/26/ЕО, който да е задължителен за изпълнение. Ответникът претендира в обобщение неоснователност и, че от страна на К. такъв превод не бил въвеждан системата Т. 2 - системата по чл. 2, буква а) от същата директива за сетълмент в евро (Трансевропейска автоматизирана система за брутен сетълмент на експерсни преводи в реално време).

Правилото по чл.3 от Директивата е транспонирано в чл.78д, ал.1 и ал.2 от ЗПУПС (отм) в редакцията на разпоредбата, действаща към момента на превода - след изменението и допълнението на разпоредбата с ДВ б. 103/ 2012г.

С Решение на Съда на Европейския съюз от 25 март 2021г. , постановено по преюдициално дело, ВТ срещу Българска народна банка, С-501/2018г., по са изведени правни положения във връзка с отговорността за вреди - отговорите по т. 5 и 6 от диспозитива на решението.

„5) Правото на Съюза, и по-специално принципът на отговорност на държавите членки за вреди, причинени на частноправни субекти от нарушаването на правото на Съюза, както и принципите на равностойност и на ефективност, трябва да се тълкува в смисъл, че:

– допуска национална правна уредба, която обвързва правото на частноправните субекти да получат обезщетение за вредите от нарушаването на правото на Съюза с предварителната отмяна на административното действие или

бездействие, от което е настъпила вредата, стига тази отмяна, макар да се изисква за сходни искове, основани на нарушение на националното право, да не е на практика изключена или силно ограничена,

– не допуска национална правна уредба, която обвързва правото на частноправните субекти да получат обезщетение за вредите от нарушаването на правото на Съюза с условието вредата да е причинена умишлено от съответния национален орган,

– допуска национална правна уредба, която обвързва правото на частноправните субекти да получат обезщетение за вредите от нарушаването на правото на Съюза с условието да се докаже наличието на действителна и сигурна вреда към момента на предявяването на иска, стига това условие, от една страна, да не бъде по-неблагоприятно от условията, приложими за сходни искове, основани на нарушение на националното право, и от друга страна, да не бъде уредено по начин, който прави упражняването на такова право на обезщетение невъзможно или прекомерно трудно предвид особеностите на конкретния случай.

б) Принципите на равностойност и ефективност трябва да се тълкуват в смисъл, че не задължават съда, сезиран с иск за обезщетение, формално основан на национална норма за отговорността на държавата за вреди от административна дейност, но в подкрепа на който се твърди нарушение на правото на Съюза вследствие на такава дейност, да квалифицира служебно този иск като предявен на основание член 4, параграф 3 Д., стига приложимите разпоредби на националното право да не са пречка този съд да разгледа твърденията за нарушение на правото на Съюза, изтъкнати в подкрепа на този иск.“

По националното право към настоящия момент съществува основание, изискващо се в отговора на т. 6 от решението по преюдициалното дело. По реда на производството за обезщетения по О. се разглеждат и исковете за обезщетения за вреди, причинени от достатъчно съществено нарушение на правото на Европейския съюз, като за имуществената отговорност и за допустимостта на иска се прилагат стандартите на извъндоговорната отговорност на държавата за нарушение на правото на Европейския съюз - чл.203, ал.3 АПК. Отговорността на държавата по ЗОДОВ - за вреди от незаконосъобразни актове, действия и бездействия при или по повод административна дейност, съответства на отговорността, уредена по правото на ЕС в чл.340, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз. По силата на същата разпоредба в случай на извъндоговорна отговорност Съюзът в съответствие с основните принципи на правото, които са общи за държавите членки, е длъжен да поправи вредите, причинени от неговите институции или служители при изпълнението на техните задължения. Тази отговорност се подчинява на определени условия, установени чрез тълкуване на правото на ЕС от Съда на ЕС, най-общо следните:

А.По допустимостта:

Според практиката на Съда, с оглед на гарантиране на правната сигурност и на доброто правораздаване, за да са допустими исковата молба или жалбата, е

необходимо съществените правни и фактически обстоятелства, на които те се основават, да следват поне обобщено, но по логичен и разбираем начин от текста на самата искова молба или жалба. По-конкретно, за да бъдат изпълнени тези изисквания, искова молба или жалба, целяща поправяне на вреди, за които се твърди, че са причинени от институция на Съюза, трябва да съдържа данни, които позволяват да се определят действията на институцията, на които ищецът или жалбоподателят се позовава срещу нея, причините, поради които той счита, че съществува причинно-следствена връзка между тези действия, и вредата, която твърди, че е понесъл, както и характерът и размерът на тази вреда (вж. решение от 7 октомври 2015 г., А. и др./ЕЦБ, -79/13, EU:T:2015:756, т. 53 и цитираната съдебна практика).

Б. По основанията, въз основа на които е допустимо да бъде ангажирана извъндоговорната отговорност за вреди по правото на ЕС :

1. Съгласно постоянната съдебна практика за ангажирането на извъндоговорната отговорност на Съюза за неправомерно поведение на неговите органи, по смисъла на горепосочената разпоредба, трябва кумулативно да са налице три условия, а именно неправомерност на поведението, в което се упреква институцията, наличие на вреда и на причинно-следствена връзка между твърдяното поведение и претендираната вреда – така решенията по делата В. и Г./Комисия, С-35/98Р, EU:C:2000:361, т.39-42, F. и др./Съвет и Комисия, С-120/06Р и С-121/06Р, EU:C:2008:476, т.106 и т.164-166; E. D. / Комисия, Т-297/12, EU:T:2014:888, т.28.

2. Също според съдебната практика, условието неправомерното поведение на институция, изисква да е установено достатъчно съществено нарушение на правна норма, която има за цел да се предоставят права на частноправни субекти – така решенията по делата В., т.42-43 и F., т.173, цитирани по-горе.

3. Единствено неправомерно поведение на институция, което води до подобно достатъчно съществено нарушение, може да ангажира отговорността на Съюза. Решаващият критерий, за да се приеме, че нарушението на правото на Съюза е достатъчно съществено, е наличието на явно и сериозно несъблюдаване от институция на границите, които са наложени на нейното право на преценка - така решението по делото В., т.43 цитирано по-горе. Според Съда на ЕС, режимът в областта на извъндоговорната отговорност на Съюза взема предвид по-конкретно сложността на ситуацията, които трябва да се уредят, трудностите, свързани с прилагането или тълкуването на правните текстове, и по-специално свободата на преценка, с която разполага авторът на оспорвания акт – така решенията по делата В., т.40, цитирано по-горе, Комисия /С. и Т., С-312/00 Р, EU:C:2002:736, т.52; Комисия/F. М., С-472/00, EU:C:2003:399, т.24.

4. По отношение на условието за наличие на вреда, отговорността на Съюза може да бъде ангажирана само ако ищецът наистина е претърпял „реална и сигурна“ вреда. В тази връзка ищецът е длъжен да представи убедителни доказателства пред съда на Съюза, за да се установят наличието и размерът на подобна вреда (така в решенията по делата S. S. integral / Комисия, С-481/07Р, EU:C:2009:461, т.36; I. и др./Комисия, Т-88/09, EU:T:2011:641, т.25.

5. Що се отнася до условието за наличие на причинно-следствена връзка, то е изпълнено, когато съществува непосредствена връзка като между причина и следствие между допуснатата от въпросната институция неправомерност и претендираната вреда — връзка, която ищецът трябва да докаже. Съюзът може да

носи отговорност само за вреди, произтичащи достатъчно пряко от неправомерното поведение на съответната институция – решението по делото *Yedaс T. ve O. S. ve T./Съвет и Комисия, C-255/06, EU:C:2007:414, т.61.*

Въз основа на горното, съдът следва да предостави възможност на ищцата да уточни основанията на исковата си претенция в съответстви с правото на ЕС, в това число , като вземе предвид и изведените правни положения в мотивите на решението по преюдициално дело C-501/18 за отговорността на държавата за вреди, с оглед на което

ОПРЕДЕЛИ:

УКАЗВА на ищцата, че към предявения иск по делото са относими изведените правни положения в Решение на Съда на Европейския съюз от 25 март 2021г. , постановено по преюдициално дело, ВТ срещу Българска народна банка, C-501/2018г., мотивите и конкретно отговорите по т. 5 и 6 от диспозитива на решението.

ПРЕДОСТАВЯ възможност в 14 дневен срок от връчване на определението, да представи уточнения на исковата молба в съответствие с правото на ЕС - цитираното Решение на Съда на Европейския съюз от 25 март 2021г. , постановено по преюдициално дело, ВТ срещу Българска народна банка, C-501/2018г., както и изложеното в мотивите на настоящото определение на съда.

Определението не подлежи на обжалване, преписи - на страните.

Съдия: